

Dôvodová správa

ČI. I

Všeobecná časť

Cieľom tohto návrhu zákona o pomoci v hmotnej núdzi je zmeniť pravidlá poskytovania dávky v hmotnej núdzi tak, aby podporovali pracujúce rodiny, to znamená tie, v ktorých aspoň jeden z rodičov pracuje, pomáhali im dopĺňaním príjmu dávkou v hmotnej núdzi, zabezpečili primeraný životný štandard a aby sa zvýšila motivácia pracovať. Tento cieľ sa má dosiahnuť tak, že 40 % z príjmu zo závislej činnosti a materského oproti súčasným 25 % sa nebude započítavať do príjmu na účely poskytnutia dávky v hmotnej núdzi. Zvýšením príjmu prostredníctvom doplatku časti dávky v hmotnej núdzi sa zvýší príjem predovšetkým viacdetným rodinám, ktorých príjem zo závislej činnosti je blízky minimálnej mzde. Novela má nastaviť systém tak, aby rodina, kde aspoň jeden z rodičov pracuje, mala vyšší príjem, ako rodina, ktorá žije len zo sociálnych dávok.

Ďalším cieľom je upraviť poskytovanie príspevku na nezaopatrené dieťa, ktoré si plní povinnú školskú dochádzku. Už na základe názvu „povinná“ školská dochádzka je zrejmé, že jej plnenie je povinnosťou každého dieťaťa danou Ústavou SR, ktorá v čl. 42 ods. 1) v druhnej vete uvádza, že „Školská dochádzka je povinná. Jej dĺžku po vekovú hranicu ustanoví zákon.“ Preto sa navrhuje zmeniť podmienky poskytovania tohto príspevku tak, aby zahŕňali motivačný prvok, t.j. výška príspevku sa odstupňuje podľa priemeru známok, ktoré deti v škole dosahujú. Ak je priemer známok zlý (nad 2,5), nárok na príspevok nevzniká. V súčasnosti tento príspevok dostane každé dieťa, ktoré si plní povinnú školskú dochádzku. Je však nelogické odmieňať niekoho za to, že si plní ústavnú povinnosť. Nárok na tento príspevok však nevzniká deťom, ktoré navštevujú špeciálne výchovné zariadenia, keďže ide o motivačný príspevok, ktorý má odmeniť deti za dobré výsledky, ktoré v škole dosahujú. Toto vyňatie špeciálnych výchovných zariadení logicky odôvodňujeme aj dlhoročnou praxou, ktorá ukázala, že mnoho detí rodičia schválne dávali do týchto zariadení, keď ešte tento príspevok obsahoval podmienenie prospechom, keďže v týchto sa ľahšie dosahoval výhovujúci priemer známok. Z talentovaných detí, ktoré nepatrili do týchto špeciálnych výchovných zariadení sa tak umelo stávali žiaci týchto škôl, čo im odňalo možnosť vzdelávať sa v klasických, nešpecializovaných školských, výchovno-vzdelávacích zariadeniach.

Osobitná časť

K bodu 1

Zvyšuje sa časť príjmu zo závislej činnosti a z materského z 25 % na 40 %, ktorá sa nepovažuje za príjem podľa tohto zákona.

K bodu 2

Príspevok na nezaopatrené dieťa určený na podporu výchovy a vzdelávania sa mení na pôvodné určenie, ktorým je motivácia žiakov základných škôl dosahovať dobré

výsledky a mení sa na prospechové štipendium odstupňované podľa dosahovaných výsledkov v škole.

Čl. II

Všeobecná časť

Cieľom návrhu zákona je zvýšiť motiváciu nájsť si a udržať zamestnanie aj v nižšie platených pozíciách a zároveň odstrániť negatívnu motiváciu u sociálne vylúčených skupín obyvateľstva, zabezpečovať a zvyšovať si svoj príjem prostredníctvom sociálnych dávok viazaných na počet detí. S týmto cieľom sa navrhuje zvýšiť rodičovský príspevok pre pracujúce rodiny na 220 eur. Rovnako sa navrhuje, aby bol rodičovský príspevok vyplácaý len do počtu štyroch detí.

Zavádzajú sa kritérium na posúdenie aktivity rodičov pri snahe hľadať a udržať si prácu alebo študovať s cieľom pripraviť sa na výkon budúceho povolania. Počas štvorročného obdobia pred vznikom nároku na dávku sa požaduje aby aspoň jeden z rodičov bol nemocensky poistený tzn. dohromady zamestnaný aspoň 270 dní alebo aby aspoň dve tretiny tohto času tj. 180 dní bol/i zamestnaný/í tzn. nemocensky poistený/í a zvyšných 90 dní vykonával/i aktivačnú činnosť. Za rovnakú aktivitu ako je práca sa považuje aj štúdium na vyskejšej škole, rovnako ako aj absolvovanie vyskejšej školy v 1. alebo 2. stupni alebo strednej školy v sledovanom období. V prípade ak rodina, ktorá žiada o rodičovský príspevok nesplňa tieto kritériá, znižuje sa výška rodičovského príspevku o 50 %. Následne sa výška rodičovského príspevku môže kedykoľvek zvýšiť na plnú výšku, ak aj počas poberania rodičovského príspevku rodina žiadateľa splní tieto kritériá. Do obdobia 270 dní sa započítava aj obdobie prerušenia povinného nemocenského poistenia, ktoré sa započítava na účely materského.

Osobitná časť

K bodu 1

Nárok na rodičovský príspevok patrí len za prvé štyri narodené deti.

K bodu 2

Ide o legislatívno-technickú úpravu.

K bodu 3

Rodičovský príspevok sa zvyšuje na 220 eur.

K bodu 4

Dopĺňa sa nový odsek, ktorého ustanovenia zavádzajú zníženie výšky rodičovského príspevku o 50 % v prípade, ak aspoň jeden z rodičov za obdobie posledných štyroch rokov pred vznikom nároku na rodičovský príspevok neboli nemocensky

poistený aspoň 270 dní vrátane obdobia poberania materskej alebo kombinácia nemocenského poistenia aspoň 180 dní a aspoň 90 dní výkonu aktivačnej činnosti, alebo štúdia na vysokej škole alebo absolvovania vysokej školy v 1. alebo 2. stupni štúdia alebo strednej školy.

K bodu 5

Ide o legislatívno-technickú zmenu v dôsledku doplnenia odseku 2 v § 4.

K bodu 6

Ide o legislatívno-technickú zmenu v dôsledku doplnenia odseku 2 v § 4.

K bodu 7

Ide o legislatívno-technickú zmenu v dôsledku doplnenia odseku 2 v § 4.

K bodu 8

Zavádza sa možnosť zvýšenia zníženej sumy rodičovského príspevku v priebehu čerpania rodičovského príspevku, ak aspoň jeden z rodičov splní podmienku podľa § 4 ods. 2).

K bodu 9

Ide o legislatívno-technickú zmenu v dôsledku doplnenia odseku 2 v § 4.

K bodu 10

Ide o legislatívno-technickú zmenu v dôsledku doplnenia odseku 2 v § 4.

K bodu 11

Prechodné ustanovenia, ktoré zabezpečujú, že priznané rodičovské príspevky do nadobudnutia účinnosti tohto zákona budú vyplácané vo výške priznanej podľa pôvodného znenia zákona.

ČI. III

Všeobecná časť

Návrh novely zákona zvyšuje sumu príspevku pri narodení dieťaťa na 900 eur a zavádza kritérium pre posudzovanie nároku na priznanie príplatku k príspevku pri narodení prvého, druhého a tretieho dieťaťa. Navrhovaným kritériom je podmienka, aby aspoň jeden z rodičov počas posledných štyroch rokov, ktoré predchádzajú vzniku nároku na príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa bol nemocensky poistený tzn. pracoval v súhrne aspoň 270 dní alebo kombinácia 180 dní nemocensky poistený a 90 dní výkon aktivačnej činnosti, alebo sa pripravoval na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole alebo sa stal absolventom vysokej školy alebo

strednej školy. Pri posudzovaní kritérií pre vznik nároku sa prihliada aj na invaliditu rodičov v závislosti od výšky miery poklesu vykonávať pracovnú činnosť.

Osobitná časť

K bodu 1

Návrh novely zákona zavádza kritérium pre posudzovanie nároku na priznanie príplatku k príspevku pri narodení prvého, druhého a tretieho dieťaťa. Navrhovaným kritériom je podmienka, aby aspoň jeden z rodičov počas posledných štyroch rokov, ktoré predchádzajú vzniku nároku na príplatek k príspevku pri narodení dieťaťa bol nemocensky poistený tzn. pracoval v súhrne aspoň 270 dní alebo kombinácia 190 dní nemocensky poistený a 80 dní výkon aktivačnej činnosti, alebo sa pripravoval na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole alebo sa stal absolventom vysokej školy alebo strednej školy. Pri posudzovaní kritérií pre vznik nároku sa prihliada aj na invaliditu rodičov. Ak sú obaja rodičia invalidní s mierou poklesu vykonávať pracovnú činnosť nad 70 %, na kritériá sa neprihliada. Ak je aspoň jeden z rodičov invalidný, požadované obdobia pre vznik nároku sa spočítavajú u oboch rodičov.

K bodu 2

Zvýšenie príspevku pri narodení dieťaťa pre zamestnaných rodičov na 900 eur.

K bodu 3

Prechodné ustanovenia, ktoré zabezpečujú, že vzniknutý nárok na priznanie príplatku k príspevku do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, bude posudzovaný čo do výšky sumy podľa pôvodného znenia zákona účinného v čase vzniku nároku.

Čl. IV

Všeobecná časť

Cieľom návrhu novely zákona o priestupkoch je zmierniť súčasný stav akejsi osobitnej priestupkovej imunity určitej neprispôsobivej časti obyvateľstva, ktorá vďaka súčasnej právej úprave má širokú možnosť vyhnúť sa sankciam za spáchané priestupky.

Návrh zákona upravuje zodpovednosť maloletých páchateľov za spáchanie priestupkov tak, aby túto zodpovednosť za maloleté dieťa prebral rodič alebo iný jeho zákonný zástupca. Opatrenie má riešiť aj prípady, kedy často maloleté, priestupkovo nezodpovedné deti, páchajú priestupky na popud rodičov či iných členov rodiny s vedomím, že tieto priestupky nebudú postihnuté. Výrazný pomer priestupkov páchaných maloletými potvrdzujú aj štatistiky vedené v jednotlivých regiónoch najmä východného Slovenska, pričom tento pomer nebezpečne rastie v prospech maloletým páchateľom.

Návrh zákona tiež rieši situáciu, ktorá v súčasnosti pri spôsobení škody na majetku pri ukladaní sankcie náhrady tejto škody v prípade, ak priestupca nemá prostriedky na jej uhradenie, necháva tohto páchateľa nepostihnutejho. Preto sa navrhuje, aby

náhradnou sankciou po nesplnení povinnosti nahradiť škodu bola povinnosť vykonať verejnoprospešné práce v rámci malých obecných prác.

Dopĺňa sa ďalší dôvod možnosti vykonať rozhodnutie výkonom verejnoprospešných prác v rámci malých obecných prác, ktorým sú nedostatočné majetkové pomery páchateľa, nevyhnutné na úhradu peňažnej sankcie či škody. Rovnako sa právne upravuje aj situácia, ktorá môže nastať vtedy, ak si priestupca nesplní povinnosť vykonať verejnoprospešné práce a to tak, že sa stanovuje povinnosť správneho orgánu uložiť náhradnú lehotu na ich vykonanie, ktorá však musí začať plynúť najneskôr do 60 dní od uplynutí pôvodnej lehoty, pričom výška sankcie sa dvojnásobne zvýši. Ak priestupca opäťovne ignoruje uloženú náhradnú lehotu pre výkon verejnoprospešných prác, správny orgán je povinný uložiť druhú náhradnú lehotu, ktorá začína plynúť najneskôr do 60 dní od uplynutia prvej náhradnej lehoty, pričom výška pôvodnej sankcie sa trojnásobne zvýši. V prípade, ak páchateľ ani po uložení druhej náhradnej lehoty nesplní povinnosť vykonať verejnoprospešné práce, dopúšťa sa tým trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, za ktorý môže byť podľa trestného zákona potrestaní odňatím slobody na jeden až päť rokov. Táto navrhovaná právna úprava má motivovať páchateľov priestupkov k tomu, aby namiesto vyhýbania sa plnenia povinností, ktoré im vyplávajú zo sankcií, im podrobila, keďže v opačnom prípade im hrozí trest odňatia slobody, keďže toto protiprávne konanie je už klasifikované ako trestný čin a nie priestupok.

Osobitná časť

K bodu 1

Navrhuje sa zaviesť zodpovednosť rodiča či iného zákonného zástupcu za priestupok spáchaný maloletým, priestupkovo nezodpovedným dieľaťom.

K bodu 2

Navrhuje sa ako náhradná sankcia za nesplnenie povinnosti nahradiť škodu a to vo forme vykonania verejnoprospešných prác.

K bodu 3

Navrhuje sa vypustiť časť ustanovenia, ktorá podmieňuje nástup povinnosti výkonu verejnoprospešných prác návrhom zo strany samotného páchateľa priestupku. Dopĺňa sa ďalší dôvod možnosti vykonať rozhodnutie výkonom verejnoprospešných prác v rámci malých obecných prác, ktorým sú nedostatočné majetkové pomery páchateľa, nevyhnutné na úhradu peňažnej sankcie či škody.

K bodu 4

Navrhuje sa upraviť postup v prípade, ak si priestupca nesplní povinnosť vykonať verejnoprospešné práce a to tak, že sa stanovuje povinnosť správneho orgánu uložiť náhradnú lehotu na ich vykonanie, ktorá však musí začať plynúť najneskôr do 60 dní od uplynutí pôvodnej lehoty, pričom výška sankcie sa dvojnásobne zvýši. Ak priestupca opäťovne ignoruje uloženú náhradnú lehotu pre výkon verejnoprospešných prác, správny orgán je povinný uložiť druhú náhradnú lehotu,

ktorá začína plynúť najneskôr do 60 dní od uplynutia prvej náhradnej lehoty, pričom výška pôvodnej sankcie sa trojnásobne zvýši. V prípade, ak páchateľ ani po uložení druhej náhradnej lehoty nesplní povinnosť vykonať verejnoprospešné práce, dopúšťa sa tým trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia.

ČI. V

Všeobecná časť'

Novelou zákona sa zavádzajú povinnosti odstrániť stavbu alebo akýkoľvek objekt zhodený bez stavebného povolenia na cudzom pozemku, bez písomného súhlasu majiteľa pozemku. Odstránenie stavby, s výnimkou inžinierskych stavieb definovaných stavebným zákonom, vykoná stavebný úrad na základe žiadosti vlastníka pozemku na náklady majiteľa alebo nájomcu zhodenej stavby či objektu. Cieľom navrhnutej novely je zásadným spôsobom zamedziť rozširovaniu výstavby čiernych stavieb a objektov na cudzích pozemkoch.

Osobitná časť'

K bodu 1

Definuje sa stavba alebo aj akýkoľvek iný objekt, ktorý má byť predmetom odstránenia, pokiaľ bol postavený na cudzom pozemku bez stavebného povolenia alebo oznamenia.

K bodu 2

Legislatívno-technická zmena. Určuje sa povinnosť stavebnému úradu vydať rozhodnutie o odstránení stavby do 30 dní od doručenia žiadosti.

K bodu 3

Stanovuje sa lehota a postup, podľa ktorého bude stavebný úrad konať pri odstránení stavby s výnimkou inžinierskej stavby podľa tohto zákona.

K bodu 4

Na zabezpečenie vykonateľnosti zákona sa stanovuje sankcia za nečinnosť príslušného orgánu, ktorá plní funkciu náhrady škody voči vlastníkovi pozemku a prechodus povinnosti na príslušný najbližšie nadriadený orgán.

K bodu 5

Určuje sa účinnosť navrhnutých zmien v prechodných ustanoveniach.

ČI. VI

Účinnosť zákona.

**DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI
návrhu zákona s právom Európskej únie**

1. **Navrhovateľ zákona:** skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Ing. Ľudovít Kaník a MUDr. Viliam Novotný
2. **Názov návrhu zákona:** Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ostatných zákonov.
3. **Predmet návrhu zákona:**
 - a) nie je upravený v práve Európskej únie,
 - b) nie je obsiahnutý v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

Vzhľadom na to, že problematika návrhu zákona nie je upravená v práve Európskej únie, je bezpredmetné vyjadrovať sa k bodom 4. a 5.

DOLOŽKA VYBRANÝCH VPLYVOV

A.1. Názov materiálu:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne*	Žiadne*	Negatívne*
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy	X		
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádzka k zvýšeniu regulačného zaťaženia?		X	
3. Sociálne vplyvy – vplyvy na hospodárenie obyvateľstva, -sociálnu exklúziu, - rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť	X		
4. Vplyvy na životné prostredie		X	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		X	

* Predkladateľ označí znakom x zodpovedajúci vplyv (pozitívny, negatívny, žiadny), ktorý návrh prináša v každej oblasti posudzovania vplyvov. Návrh môže mať v jednej oblasti zároveň pozitívny aj negatívny vplyv, v tom prípade predkladateľ označí obe možnosti. Bližšie vysvetlenie označených vplyvov bude obsahovať analýza vplyvov. Isté vysvetlenie, či bilanciu vplyvov (sumárne zhodnotenie, ktorý vplyv v danej oblasti prevažuje) môže predkladateľ uviesť v poznámke.

DOLOŽKA VYBRANÝCH VPLYVOV

B.1. Názov materiálu:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov

B.2. Vplyvy:

	Pozitívne*	Žiadne*	Negatívne*
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy		X	
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?		X	
3. Sociálne vplyvy – vplyvy na hospodárenie obyvateľstva, -sociálnu exklúziu, - rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť	X		X
4. Vplyvy na životné prostredie		X	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		X	

* Predkladateľ označí znakom x zodpovedajúci vplyv (pozitívny, negatívny, žiadny), ktorý návrh prináša v každej oblasti posudzovania vplyvov. Návrh môže mať v jednej oblasti zároveň pozitívny aj negatívny vplyv, v tom prípade predkladateľ označí obe možnosti. Blížie vysvetlenie označených vplyvov bude obsahovať analýza vplyvov. Isté vysvetlenie, či bilanciu vplyvov (sumárne zhodnotenie, ktorý vplyv v danej oblasti prevažuje) môže predkladateľ uviesť v poznámke.

DOLOŽKA VYBRANÝCH VPLYVOV

C.1. Názov materiálu:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov

C.2. Vplyvy:

	Pozitívne*	Žiadne*	Negatívne*
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy		X	
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?		X	
3. Sociálne vplyvy – vplyvy na hospodárenie obyvateľstva, -sociálnu exklúziu, - rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť	X		X
4. Vplyvy na životné prostredie		X	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		X	

* Predkladateľ označí znakom x zodpovedajúci vplyv (pozitívny, negatívny, žiadny), ktorý návrh prináša v každej oblasti posudzovania vplyvov. Návrh môže mať v jednej oblasti zároveň pozitívny aj negatívny vplyv, v tom prípade predkladateľ označí obe možnosti. Bližšie vysvetlenie označených vplyvov bude obsahovať analýza vplyvov. Isté vysvetlenie, či bilanciu vplyvov (sumárne zhodnotenie, ktorý vplyv v danej oblasti prevažuje) môže predkladateľ uviesť v poznámke.

DOLOŽKA VYBRANÝCH VPLYVOV

D.1. Názov materiálu:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

D.2. Vplyvy:

	Pozitívne*	Žiadne*	Negatívne*
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy	X		
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?	X		
3. Sociálne vplyvy – vplyvy na hospodárenie obyvateľstva, -sociálnu exklúziu, - rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť	X		
4. Vplyvy na životné prostredie		X	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		X	

* Predkladateľ označí znakom x zodpovedajúci vplyv (pozitívny, negatívny, žiadny), ktorý návrh prináša v každej oblasti posudzovania vplyvov. Návrh môže mať v jednej oblasti zároveň pozitívny aj negatívny vplyv, v tom prípade predkladateľ označí obe možnosti. Blížšie vysvetlenie označených vplyvov bude obsahovať analýza vplyvov. Isté vysvetlenie, či bilanciu vplyvov (sumárne zhodnotenie, ktorý vplyv v danej oblasti prevažuje) môže predkladateľ uviesť v poznámke.

DOLOŽKA VYBRANÝCH VPLYVOV

E.1. Názov materiálu:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

E.2. Vplyvy:

	Pozitívne*	Žiadne*	Negatívne*
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy		X	
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zatiazenia?		X	
3. Sociálne vplyvy – vplyvy na hospodárenie obyvateľstva, -sociálnu exklúziu, - rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť		X	
4. Vplyvy na životné prostredie		X	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		X	

* Predkladateľ označí znakom x zodpovedajúci vplyv (pozitívny, negatívny, žiadny), ktorý návrh prináša v každej oblasti posudzovania vplyvov. Návrh môže mať v jednej oblasti zároveň pozitívny aj negatívny vplyv, v tom prípade predkladateľ označí obe možnosti. Blížšie vysvetlenie označených vplyvov bude obsahovať analýza vplyvov. Isté vysvetlenie, či bilanciu vplyvov (sumárne zhodnotenie, ktorý vplyv v danej oblasti prevažuje) môže predkladateľ uviesť v poznámke.